

Aan de minister voor Medische Zorg
De heer mr. drs. B.J. Bruins
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum 27 mei 2019

Betreft: Advies internetconsultatie Besluit opleidingseisen orthopedagoog-generalist

Geachte heer Bruins,

Op maandag 7 mei jl. ontving de FGzPt bericht dat het conceptbesluit opleidingseisen orthopedagoog-generalist (OG) in internetconsultatie is gegaan. De internetconsultatie wordt gekoppeld aan de aanpassingswet Wet zorg en dwang (Wzd), dat onder meer beoogt het beroep OG op te nemen als registerberoep in de zin van artikel 3 van de Wet BIG. Het is de bedoeling dat de aanpassingswet Wzd per 1 januari 2020 in werking treedt. De consultatie loopt tot en met 28 mei.

Het bericht is door de FGzPt doorgestuurd naar het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog en Psychotherapeut (CSGP) dat op basis van de Regeling Gezondheidszorgpsycholoog en Psychotherapeut, basisberoep en specialismen (RGP) tot taak heeft de Minister te adviseren inzake de opleidingsstructuur, de criteria en eisen voor de opleidingen van deze beroepen en de eisen voor de erkenning van opleidingsinstellingen. Het CSGP zal op basis van het conceptbesluit een inhoudelijk advies hierover geven binnen de kaders van de taken die het CSGP op grond van de RGP heeft. Het bestuur van de FGzPt beperkt zich tot de procedurele aspecten van het besluit, in het bijzonder de wijze waarop het toezicht op de opleiding met het besluit wordt geregeld.

Systematisch toezicht op de kwaliteit van de opleidingen

In artikel 7 wordt uitgegaan van erkenning voor een periode van ten hoogste vijf jaar en wordt de mogelijkheid van tussentijdse visitatie gecreëerd. Hiermee wordt qua systematiek aangesloten op de periodieke en incidentele visitaties zoals die nu plaatsvinden voor de opleidingen tot gezondheidszorgpsycholoog en psychotherapeut (GZ en PT) op basis waarvan de CRT beroepsgroep de minister adviseert over het al dan niet aanwijzen of intrekken van een aanwijzing voor de voorgenoemde opleidingen. Echter, de wijze waarop het toezicht op de opleiding tot OG wordt vormgegeven is wezenlijk anders dan de wijze waarop dit voor opleidingen tot GZ en PT is geregeld.

Het voornaamste probleem met de voorgestelde Amvb is dat de tekst nagenoeg geen enkele grondslag biedt voor het structureel periodiek visiteren van opleidingsinstellingen. Het feit dat de minister advies *kan* inwinnen alvorens hij tot aanwijzing overgaat, dwingt dit niet af. Periodieke visitatie door de representatieve organisatie van beroepsbeoefenaren gebeurt slechts op vrijwillige basis. Alleen als de minister advies besluit in te winnen kan de uitvoering van visitaties door de representatieve organisatie van beroepsbeoefenaren worden gelegitimeerd. Dit staat een systematisch toezicht op de kwaliteit van de opleidingen door de beroepsgroep in de weg, laat staan dat er vanuit de beroepsgroep actief kan

worden gestuurd op aansluiting bij relevante vakinhoudelijke ontwikkelingen en de beroepsprofielen zoals opgesteld door de representatieve beroepsorganisaties.

Door toevoeging van een bepaling waarmee wordt geregeld dat de minister een besluit tot aanwijzing neemt nadat hij de representatieve organisatie van beroepsbeoefenaren heeft uitgenodigd haar standpunt ter zake van de voorgenomen aanwijzing kenbaar te maken, kan de grondslag eenvoudig worden gecreëerd, zonder dat hiermee op enigerlei wijze in de bevoegdheid van de minister wordt getreden. De bevoegdheid om een opleidingsinstelling aan te wijzen dan wel een aanwijzing in te trekken blijft een bevoegdheid van de minister.

Het bestuur dringt er bij de minister op aan een dergelijke grondslag te creëren, ook omdat met de verwijzing naar artikel 86 van de Wet BIG naar het oordeel van het bestuur het toezicht op de kwaliteit van de opleidingen niet wordt geborgd.

Op grond van artikel 86 van de Wet BIG is de Inspectie gezondheidszorg en jeugd (IGJ) belast met het toezicht op de opleiding tot OG. Dit is met een wijzigingsbesluit van maart 2018 van toepassing op *alle opleidingen* in de Wet BIG geregelde opleidingen, dus ook de opleidingen tot GZ en PT. Door in de Amvb te verwijzen naar bepalingen in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) kan de IGJ hierbij gebruikmaken van kaders die gelden voor het toezicht op het reguliere hoger onderwijs. Dat zijn dezelfde bepalingen op basis waarvan ook de Inspectie van het Onderwijs (IO) toezicht houdt. Hierbij zijn echter een aantal kanttekeningen te plaatsen:

1. de IGJ heeft primair tot doel de veiligheid en kwaliteit, effectieve en patiëntgerichte zorg en jeugdhulp te bewaken en te bevorderen en is derhalve niet specifiek toegerust op de taak om toezicht te houden op *de kwaliteit van de opleidingen*;
2. de IGJ houdt -met uitzondering van toezicht gericht op de grootste risico's in de zorg- geen proactief toezicht, maar toezicht op basis van meldingen of klachten (het zogenaamde incidententoezicht);
3. de randvoorwaardelijke bepalingen uit de WHW waarnaar in artikel 8 wordt verwezen zien vooral op de organisatorische aspecten van het onderwijs en geven nagenoeg geen handvatten om inhoudelijk te beoordelen of de opleiding tot OG kwalitatief voldoet.

Alleen artikel 7.6 lid 1 van de WHW biedt enig houvast om de kwaliteit van de opleiding op inhoud te beoordelen: *Indien een instelling een opleiding aanbiedt, gericht op een bepaald beroep, en bij of krachtens de wet vereisten zijn gesteld ten aanzien van de kennis, het inzicht en de vaardigheden die betrokkenen zich op grond van de opleiding tot dat beroep moeten hebben verworven, draagt het instellingsbestuur er zorg voor dat degenen die deze opleiding volgen, ten minste in de gelegenheid zijn aan die vereisten te voldoen.*

Hoe een opleidingsinstelling dat doet en hoe de IGJ daarop gaat toezien is echter onduidelijk. In de WHW is bepaald dat indien een onderzoek van de IO *de kwaliteit van het onderwijs omvat* de IO het accreditatieorgaan (zijnde de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie) bij haar onderzoek betreft.

Met andere woorden, ook de IO is niet in staat om zelfstandig de kwaliteit van het onderwijs te beoordelen zonder zich door inhoudelijk deskundigen te laten adviseren¹.

Het belasten van de IGJ met het toezicht op de opleiding tot OG zonder dat de beroepsgroep daar actief bij wordt betrokken geeft dus geen enkele garantie voor het toezicht op de *kwaliteit van de opleidingen*. Hiervoor is kennis van de beroepsuitoefening, de beroepsprofielen en relevante vakinhoudelijke ontwikkelingen en dus advisering door de beroepsgroep zelf noodzakelijk.

In het kader van het toezicht op de kwaliteit van de opleidingen zal ook het IGJ zich moeten laten adviseren door inhoudsdeskundigen. De wet BIG voorziet echter niet in deze mogelijkheid. Dat is logisch omdat het toezicht op *de kwaliteit van de opleidingen* voor andere artikel 3-beroepen via de WHW is geregeld. Voor de beroepen die niet onder de scope van de WHW vallen zal hiervoor in de Amvb een aparte voorziening moeten worden getroffen. Daarbij geldt dat in het kader van het toezicht op de kwaliteit van de opleidingen in aanvulling op de Amvb concretere beoordelingskaders noodzakelijk zijn, zoals ook het accreditatieorgaan zich bij de accreditatie/advisering van de IO baseert op duidelijke beoordelingskaders op basis waarvan een door het NVAO benoemd panel de toets uitvoert.

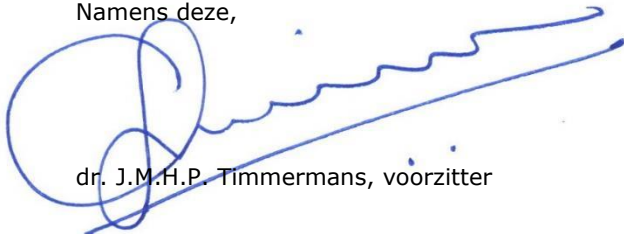
Het bestuur adviseert de minister daarom om in het conceptbesluit nadrukkelijker aansluiting te zoeken op de inrichting van de governance zoals die voor basisberoepen met een vergelijkbare opleidingsstructuur is ingericht en waarin de invulling van regelgeving en het onafhankelijk toezicht zijn geborgd. Het bestuur treedt hierover graag met uw ministerie in overleg.

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande nog nadere vragen hebben dan hoor ik het uiteraard graag.

Met vriendelijke groet,

De Federatie van Gezondheidszorgpsychologen en Psychotherapeuten

Namens deze,

dr. J.M.H.P. Timmermans, voorzitter

¹ Het accreditatieorgaan baseert zich daarbij op duidelijke beoordelingskaders op basis waarvan een door het NVAO benoemd panel de toets uitvoert. Leden van het panel zijn deskundig op het gebied van de inrichting en effectiviteit van kwaliteitszorgsystemen en hebben recente ervaring in het werkveld waar de instelling in opereert.